

Sygn. akt	III AUa 121/13
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	st.sekr.sądowy Maria Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **8 maja 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **B. K.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego**

o rentę rolniczą

na skutek apelacji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **17 grudnia 2012 r.** sygn. akt **IV U 1089/12**

z m i e n i a zaskarżony wyrok w ten sposób, że o d d a l a odwołanie.

Sygn. akt III AUa 121/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 maja 2013 r.

Decyzją z dnia 21 lipca 2011r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, odmówił wnioskodawczyni B. K. prawa do renty rolniczej, dochodzonego wnioskiem z dnia 17 maja 2011r. w trybie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity

tekst Dz. U. z 2008r. Nr 50, poz. 291 ze zm.). Powołując w podstawie prawnej decyzji art.21 ust.1 pkt 3 w/w ustawy, organ rentowy stwierdził, że wnioskodawczyni nie spełnia jednej z koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia, ponieważ -w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej Kasy z dnia 22 czerwca 2011 r.- jej całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała już po upływie 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia.

Wnioskodawczyni B. K. odwołała się od w/w decyzji rolniczego organu rentowego do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie. W odwołaniu z dnia 18 sierpnia 2011 r. wnioskodawczyni wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez potwierdzenie jej uprawnienia do dochodzonego świadczenia rentowego, w pierwszym rzędzie zarzuciła, że przedmiotowe rozstrzygnięcie jest co najmniej przedwczesne z uwagi na fakt złożenia przez nią odwołania od uprzedniej decyzji KRUS z dnia 4 lipca 2011 r., stwierdzającej ustanie jej obowiązkowego ubezpieczenia rolniczego z dniem 1 stycznia 2009 r.

Niezależnie od tego odwołująca kwestionowała przyjętą przez rolniczy organ rentowy datę powstania jej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym (odniesioną do daty złożenia wniosku rentowego) podnosząc, że przebieg zasadniczego występującego u niej schorzenia tj. (...) i (...) uzasadnia przyjęcie, iż niezdolność ta wystąpiła znacznie wcześniej ,bo przynajmniej

w 2009 r. Dowodem zaś powyższego miała być przedłożona przez odwołującą dokumentacja lekarska obrazująca przebieg jej leczenia.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 16 września 2011 r. pozwany rolniczy organ rentowy, wnosił o oddalenie żądania wnioskodawczyni z tego samego zasadniczego względu ,który legł u podstaw zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po rozpoznaniu odwołania wnioskodawczyni B. K., wyrokiem z dnia 22 marca 2012 r. (sygn. akt IV U 1185/11) zmienił zaskarżoną decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, przyznając wnioskodawczyni prawo do renty rolniczej począwszy od dnia 1 czerwca 2011 r. na okres 1 roku.

Ograniczając swoje ustalenia do bezspornych faktów związanych z datą złożenia przez B. K. wniosku rentowego, treścią orzeczenia Komisji Lekarskiej Kasy z dnia 22 czerwca 2011 r. oraz treścią zaskarżonej decyzji, przy dodatkowym uwzględnieniu pozyskanego w postępowaniu sądowym dowodu z opinii biegłych lekarzy pulmonologa i kardiologa (uznanego za w pełni miarodajny, bez bliższego uzasadnienia tej oceny), Sąd Okręgowy w Rzeszowie – ustalając ostatecznie w oparciu o powołany wyżej dowód osobowy z opinii biegłych, iż wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym od dnia 1 czerwca 2011 r. na okres jednego roku – przyjął, iż spełniła ona wszystkie przewidziane w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst Dz. U. z 2008r. Nr 50, poz. 291 ze zm.) przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia rentowego. W podstawie prawnej wyroku oprócz wyżej wskazanego przepisu, powołany został art. 477¹⁴ § 2 kpc . Pomimo tak dokonanej oceny prawnej sprawy , w końcowym fragmencie uzasadnienia wyroku, znana się lapidarna swej treści uwaga o błędności przyjęcia powstania całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym odwołującej w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 22 marca 2012 r. zaskarżony został przez działającą w imieniu Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego , KRUS Oddział Regionalny w R.. W apelacji z dnia 27 kwietnia 2012 r. (v. k- 45-48), pozwany rolniczy organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego tj. art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst Dz. U. z 2008r. Nr 50, poz. 291 ze zm.), wnosił o zmianę w całości zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, względnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący, powołując się na fakt ustania obowiązkowego ubezpieczenia rolniczego B. K. z dniem 1 stycznia 2009 r. i objęcie wnioskodawczyni ubezpieczeniem na wniosek dopiero z dniem 25 lipca 2011 r., podnosił, że w tej sytuacji uznanie przez Sąd I instancji, iż spełnione zostały wszystkie przesłanki nabycia przez wnioskodawczynię prawa do renty rolniczej uznane być musi za błędne, ponieważ jej całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym nie powstała w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, po rozpoznaniu apelacji pozwanego rolniczego organu rentowego, wyrokiem z dnia 4 lipca 2012r. (sygn. akt III AUa 546/12) uchylił zaskarżony wyrok, przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie. Powyższe było skutkiem stwierdzenia istotnych uchybień procesowych jakie popełnił Sąd Okręgowy w Rzeszowie przy rozpoznawaniu przedmiotowej sprawy, stanowiących ostatecznym uznaniem przedwczesności zaskarżonego wyroku.

I tak przede wszystkim Sąd II instancji zauważył, że kwestią wstępną wymagającą przesądzenia była data ustania obowiązkowego ubezpieczenia rolniczego wnioskodawczyni, co w świetle naprowadzanego przez nią faktu odwołania się od decyzji KRUS z dnia 4 lipca 2011r. ustającej, iż datę tą stanowi dzień 1 stycznia 2009r. wymagało przeprowadzenia dowodu z akt tej sprawy sądowej, czego Sąd I instancji zaniechał. Niezależnie od tego Sąd Apelacyjny wykrył wadliwość dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny stanu zdrowia odwołującej w spornym zakresie ustalenia daty powstania jej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, przez bezkrytyczne oparcie się w tym względzie na opinii biegłych lekarzy, w sytuacji gdy opinia ta nie zawierała jakiegokolwiek bliższego uzasadnienia przyjętej konkluzji o powstaniu tak rozumianego „inwalidztwa” wnioskodawczyni w czerwcu 2011r. (naruszenie art. 233§1 kpc). Wszystko to razem stanowiło zaś w ocenie Sądu II instancji o konieczności przeprowadzenia pełnego postępowania dowodowego na nowo w całości przez Sąd I instancji. W podstawie prawnej wyroku Sądu Apelacyjnego powołany został art.386 § 4kpc.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po ponownym rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 17 grudnia 2012r. (sygn. akt IV U 1089/12) zmienił zaskarżoną decyzję rolniczego organu rentowego, przyznając wnioskodawczyni B. K. prawo do renty rolniczej począwszy od dnia złożenia wniosku rentowego do dnia 17 września 2012r.

Kierując się zaleceniami Sądu II, Sąd Okręgowy w pierwszym rzędzie uzupełnił materiał dowody o akta sprawy IV U 1107/11, na podstawie których ustalił, że prawomocnym wyrokiem z dnia 15 grudnia 2011r. oddalane zostało odwołanie B. K. od decyzji KRUS z dnia 4 lipca 2011r. stwierdzającej ustanie jej obowiązkowego ubezpieczenia rolniczego z dniem 1 stycznia 2009r. Jednocześnie w oparciu

o akta rentowe wnioskodawczyni ustalone zostało, że z dniem 25 lipca 2011r. zgłosiła się ona do dobrowolnego ubezpieczenia rolniczego, uzyskując ostatecznie prawo do renty rolniczej od dnia 18 września 2012r., na mocy decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 31 października 2012r. Następnie Sąd I instancji przeprowadził dowód z łącznej opinii biegłych lekarzy pulmonologa i kardiologa, celem – jak to ujęte zostało w zleceniu opracowania opinii-ustalenia czy całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym odwołującej powstała przed w/w dniem 1 stycznia 2009r. ,względnie do dnia 30 czerwca 2010r. W oparciu zaś o ten dowód osobowy (uznany za w pełni miarodajny, przy podkreśleniu zarówno fachowości biegłych, pełnego uzasadnienia przyjętej przez nich konkluzji, jak też braku jakichkolwiek zastrzeżeń stron postępowania do treści opinii), Sąd Okręgowy w Rzeszowie ustalił, że całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym B. K. datuje się od dnia 1 grudnia 2010r. tj.

pierwszego dnia jej hospitalizacji związanej i z istotnym pogorszeniem stanu zdrowia (silnym nawrotem (...)) , po którym nie odzyskała już zdolności do pracy. Pomimo tak poczynionych ustaleń Sąd Okręgowy w Rzeszowie , dokonując oceny prawnej uznał, że odwołująca spełniła wszystkie przewidziane w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst Dz. U. z 2008r. Nr 50, poz. 291 ze zm.) przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia rentowego, co uzasadniało potwierdzenie jej uprawnienia do renty rolniczej za okres od dnia złożenia wniosku rentowego (tj. 17 maja 2011r.) do dnia 17 sierpnia 2012r. (poprzedzającego bezpośrednio dzień nabycia prawa do renty w oparciu o decyzję KRUS z dnia

31 października 2012r.) .W podstawie prawnej wyroku powołany został art.477⁽⁽¹⁴⁾⁾§ 2 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 17 grudnia 2012 r. i tym razem zaskarżony został przez działającą w imieniu Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ,KRUS Oddział Regionalny w R.. W apelacji z dnia 23 stycznia 2013r. (v.k-95-98) pozwany rolniczy organ rentowy , tak jak uprzednio ,zarzucał naruszenie prawa materialnego tj. art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst Dz. U. z 2008r. Nr 50, poz. 291 ze zm.), wnosząc o zmianę w całości zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania. W uzasadnieniu zaś tak wyrażonego stanowiska procesowego skarżący podkreślał, że w świetle prawidłowych ustaleń Sądu I instancji tak co do przebiegu ubezpieczenia rolniczego wnioskodawczyni ,jak też daty powstania jej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym , dokonana ocena prawna sprawy narusza powołany w petitum apelacji przepis prawa materialnego ,przez nieuzasadnione przyjęcie spełnienia przez odwołującą przewidzianej w nim przesłanki nabycia prawa do renty rolniczej.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację pozwanego rolniczego organu rentowego zważył co następuje ;

Wniesiony przez pozwany organ rentowy środek zaskarżenia skutkować musi wydaniem przez tut. Sąd orzeczenia reformatoryjnego.

Jak słusznie bowiem zarzuca skarżący ,wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 17 grudnia 2012r. wydany został z oczywistą obrazą przepisu prawa materialnego tj. przywołanego w apelacji art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst Dz. U. z 2008r. Nr 50, poz. 291 ze zm.), przez niewłaściwe jego zastosowanie polegające na błędnej subsumcji prawidłowo ustalonego stanu faktycznego pod w/w przepis, skutkującej niewłaściwym określeniem zakresu jego skutków prawnych w odniesieniu do odwołującej (bezzasadnym przyjęciem spełnienia przez nią przewidzianej w omawianym przepisie przesłanki nabycia prawa do renty) .

Wobec bowiem bezspornych ustaleń faktycznych związanych zarówno z przebiegiem ubezpieczenia rolniczego B. K. (ustaniem obowiązku ubezpieczenia z dniem 1 stycznia 2009r. i zgłoszeniem się do dobrowolnego ubezpieczenia z dniem 25 lipca 2011r.), jak też datą powstania jej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym (dzień 1 grudnia 2010r.) , nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości ,iż niezdolność ta nie powstała w okresie objętym ochroną ubezpieczeniową o jakim mowa w powołanym wyżej przepisie , co tym samym stanowi o nie spełnieniu przez wnioskodawczynię jednego z trzech koniecznych warunków nabycia prawa do dochodzonego świadczenia rentowego , przewidzianych w art.21 ust.1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst Dz. U. z 2008r. Nr 50, poz. 291 ze zm.).

***Mając więc powyższe na uwadze i na podstawie art.386 §1kpc orzeczono
jak w sentencji.***

(...)

(...)

(...)